

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠIAULIŲ DAINŲ PROGIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. kovo 6–10 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Romualda Stovolos – vadovaujančioji vertintoja;

Danguolė Marmienė, Anelė Raugienė, Violeta Valantukevičienė, Irma Bartninkienė
Vytautas Staugas – vertintojai.

Išorės vertintojai stebėjo 132 veiklas, iš jų – 113 pamokų, 10 neformaliojo švietimo užsiėmimų, 4 klasės valandėles, 1 specialiąsias, 1 logopedines pratybas, 2 konsultacijas, 1 renginį. Neformaliojo švietimo užsiėmimai, klasės valandėlės, specialiosios, logopedinės pratybos, konsultacijos, renginys lygiais nevertinti. Vizito metu gilintasi į mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir personalo darbą, mokiniai stebėti klasėse, koridoriuose, kieme. Vizito metu veiklos dėl mokytojų ligos nevyko 2b, 3d, 4c klasėse, direktoriaus įsakymu šios veiklos perkeltos į papildomas atostogas 2017–03–13–17. Sirgo mokytojos E. Gapšienė, V. Volkovienė, B. Mačiūnienė, E. Žitkevičienė, spec. pedagogė G. Vaineikytė, todėl šių pedagogių veiklos nestebėtos. Išorės vertintojai išanalizavo mokyklos veiklos, mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimo dokumentus. Išvadų pagrindimui naudotasi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA) bei Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS, AIKOS ir kt.) skelbiamais mokyklos 2016–2017 m. m. duomenimis.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Šiaulių Dainų progimnazija – Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinė įstaiga, finansuojama iš savivaldybės ir mokinio krepšelio lėšų, spec. (atsitiktinių) lėšų ir 2 proc. tėvų paramos. Vidurinė mokykla įkurta 1977 m., Dainų vardas jai suteiktas 1995 metais. Vykdamas miesto bendrojo ugdymo mokyklų pertvarką, 2010 metais mokykla reorganizuota į pagrindinę mokyklą, o nuo 2011 m. pertvarkyta į progimnaziją. 2012 m. šalia esančioje Dainų pradinėje mokykloje sumažėjus mokinių skaičiui, savivaldybės tarybos sprendimu ji reorganizuota ir prijungta prie Dainų progimnazijos. Dainų progimnazijos administracija didžiulį dėmesį skyrė sklandžiam reorganizacijos procesui. Dainų progimnazija yra trečia pagal mokinių skaičių progimnazija Šiauliuose, kurioje šiuo metu mokosi 769 mokiniai, yra 31 klasių kompleksas (su priešmokyklinio ugdymo grupe).

II. STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji progimnazijos veiklos aspektai

1. Puikūs mokyklos pasiekimai ir pažanga (1.2.2. – 4 lygis).

Dainų progimnazija turi ypatingų, originalių ugdymo pasiekimų. Svarūs laimėjimai, įvairi ir rezultatyvi mokinių veikla, jungianti formalųjį ugdymą ir neformalųjį švietimą, papildo bendrųjų mokinių kompetencijų ugdymą, skatina mokinių saviraišką, visos mokyklos bendruomenės pasididžiavimą pasiekimais. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto departamento duomenimis, pagal prizinių (1–3) vietų skaičių Šiaulių miesto mokinių dalykinėse olimpiadose ir konkursuose progimnazija 2014–2015 m. m. buvo pirma, o 2015–2016 m. m. – antra. Progimnazijoje kaupiamos mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės, tarptautinių tyrimų, diagnostinių ir standartizuotų testų, Šiaulių miesto ir šalies dalykinių olimpiadų bei konkursų ataskaitos. Dainų progimnazijos 4-ųjų, 6-ųjų ir 8-ųjų klasių mokinių standartizuotų testų rezultatų vidurkiai viršija šalies mokinių pasiekimų vidurkius. Siekti aukštų ugdymosi rezultatų

padeda mokykloje kuriama moderni mokymo(si) aplinka, įgyvendinamos inžinerinės krypties programos, glaudžiai susietos su informacinėmis technologijomis. Progimnazija apie savo veiklą informuoja NMVA – pildo Bendrojo lavinimo mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketą. Progimnazijos e. svetainėje taip pat viešinami mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatai, pateikiami mokinių pasiekimai, informacija apie renginius, veiklas ir kitus svarbius įvykius. Informacija skelbiama ir mokyklos laikraštyje „Dainų žinios“, miesto laikraštyje „Šiaulių naujienos“, kasmetiniame leidinyje „Mes“. Išvardintieji faktai leidžia daryti išvadą, kad progimnazijos indėlis į mokinių mokymosi pasiekimus yra vienas iš stipriausių mokyklos veiklos aspektų.

2. Išskirtinis mokymosi džiaugsmas (2.2.1. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).

Progimnazijos mokytojai iš mokinių tikisi lyderystės, kuri skatina imtis iniciatyvos ir prisiimti atsakomybę, o tai padėtų jiems tapti išmintingais, mąstantiems, protingiems. Mokytojai tiki, kad mokykloje sudarytos sąlygos išbandyti save, o išugdytos savybės padės kiekvienam mokiniui rasti savo vietą pasaulyje. Tikėjimas mokinio galiomis ypač išsiskyrė neformaliojo švietimo užsiėmimų, klasių valandėlių metu. Progimnazijos mokytojų suplanuotos prasmingos veiklos, skatinančios patirti pažinimo ir kūrybos džiaugsmą bei mokymosi sėkmę, stebėtos visos vertinimo savaitės metu, o kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 25,7 proc. visų stebėtų veiklų. Stebėtose pamokose mokiniai patyrė sėkmę patys priimdami sprendimus, su smalsumu ir užsidegimu įvairiais, pačių pasirinktais būdais atlikdami užduotis, skatinami pasidžiaugti savo ir kitų pasiekimais. Apibendrinus stebėtas veiklas galima teigti, kad beveik visi mokiniai pamokose patyrė mokymosi džiaugsmą, kuris buvo veiksmingas, padėjo siekti ugdymo(si) tikslų ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

3. Prasmingas ugdymo(si) integralumas (2.2.2. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).

Į progimnazijos ugdymo turinį integruotos įvairios programos. Mokytojai, kurie mokomąjį dalyką integruoja į kito dalyko programą, tai fiksuoja ilgalaikio plano grafoje „Integraciniai ryšiai“ ir elektroniniame dienyne, klasių vadovai – veiklos planuose ir elektroniniame dienyne. Progimnazijos mokytojai skatinami lankytis vieni kitų pamokose, dalintis patirtimi. Atvirų pamokų grafikas sudaromas pusmečiams, II pusmečio atvirų pamokų grafike numatyta vesti 15 pamokų, iš jų – 6 integruotos (numatyta integruoti rusų k. ir informacines technologijas, biologiją, chemiją, fiziką ir matematiką, fiziką ir informacines technologijas, anglų k. ir technologijas). Vertinimo savaitę stebėtos 4 integruotos pamokos, kurios vestos netradiciškai – taikytos mokymosi ir sąveikos paradigmos skatino mokinius patirti mokymosi džiaugsmą, pasinaudoti savo patirtimi, pasiekti užsibrėžtų tikslų, ugdyti asmenines ir dalykines kompetencijas. Apibendrinus stebėtas veiklas galima teigti, kad progimnazijos mokytojai sėkmingai taiko įvairių dalykų integraciją, kuri yra veiksminga ir vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

4. Įdomios veiklos įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 3 lygis, išskirtas aspektas – 4 lygis).

2016 m. 20-tyje projektų dalyvavo 3923 mokiniai, 110 mokytojų ir 288 tėvai, 2017 m. planuojamas analogiškas rezultatas. Dalyvavimas šalies ir tarptautiniuose projektuose gerina mokyklos įvaizdį ir orientuoja į gabių mokinių ugdymą. 2016 m. dalyvauta 3-uose tarptautiniuose projektuose. 2017 m. vykdomi 2 tarptautiniai projektai. Didelis dėmesys progimnazijoje skiriamas neformaliajam švietimui, mokinių saviraiškai. Progimnazijos mokiniai dalyvauja online informatikos, informacinių technologijų ir kitose olimpiadose, taip pat „Kengūros“ ir kituose įvairiuose šalies ir tarptautiniuose konkursuose, rengia pranešimus mokinių konferencijoms, pildo tyrimų, apklausų anketas. Įdomi, įvairiapusė 2016 m. vykusį tarptautinę mokinių online konferenciją „Cultural Bridge“, kurioje dalyvavo mokytojai ir mokiniai iš Vengrijos, Bulgarijos, Italijos ir Lietuvos. Konferencijos dalyviai pristatė savo šalies kultūrą, gamtą, istoriją, tradicijas, papročius, maistą, valiutą, muziką, tautinius kostiumus. Mokiniai paruošė Power Point pristatymus, plakatus ir video medžiagą apie savo šalis. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad mokyklos veiklos, įvykiai ir nuotyčiai („Ugdymas mokyklos gyvenimu“) Dainų progimnazijoje yra įvairiapusiai, kryptingi ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

5. Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka (3.1. – 4 lygis).

Įrangos ir priemonių įvairovė bei šiuolaikiškumas atitinka dalykų turinį, situaciją, mokinių poreikius bei amžių, sudaro sąlygas mokytojams veiksmingai perteikti ugdomąją medžiagą,

sėkmingai įtraukti mokinius į mokymą(si), padeda siekti puikių rezultatų. Ugdymo įstaigoje taip pat įrengtos trys užsienio kalbų „Robotel“ laboratorijos, N-computing klasė, 3D klasė. Progimnazija turi pakankamą kiekį šiuolaikiškų specializuotų mokymo priemonių, kurios padeda savitai perteikti įvairias ugdymo turinio temas. 84,2 proc. pamokų įvairios priemonės naudotos net tik aiškinimo vaizdumui stiprinti, bet ir probleminėms situacijoms kurti, įvairių šaltinių informacijai pateikti, ugdymo turiniui aktualizuoti. Pamokose naudotos išmaniosios lentos, multimedija, garso aparatūra, mobilūs telefonai, mokytojų ir mokinių sukurti darbai, papildomos užduotys. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad juos džiugina išmani mokykla, įvairios ugdymo procese taikomos priemonės. Visos įstaigos patalpos nuolat atnaujinamos. Aplinka labai estetiška, šviesi koridorių sienų spalva suteikia jaukumo ir erdvės pojūtį. Progimnazijos mokiniai kryptingai įtraukiami į klasių ir bendrų mokyklos erdvių dekoravimą. Beveik visas klases puošia kūrybiniai mokinių darbai. Ypač verta išskirti koridorių estetiškumą. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykla turi įvairios šiuolaikiškos įrangos ir priemonių, kurios nuolat atnaujinamos, prieinamos visiems bendruomenės nariams ir tikslingai naudojamos ugdymosi tikslams pasiekti, pastatas ir aplinkos išskirtiniai, aplinkų bendrakūra savita ir vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

6. Tikslingas mokymasis virtualioje aplinkoje (3.2.2. – 4 lygis).

Mokymasis virtualioje aplinkoje išskirtinis ir tai yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Visų dalykų mokytojai veda pamokas N-computing klasėje. Šiais mokslo metais joje jau vesta 280 pamokų (2015–2016 mokslo metais – 314 pamokų). 3D klasės teikiamas informacinių technologijų galimybes veiksmingai išnaudoja pradinio ugdymo, gamtos mokslų, matematikos, anglų kalbos mokytojai – šiais mokslo metais šioje erdvėje jau vestos 82 pamokos (2015–2016 mokslo metais – 136 pamokos). Išorinio vertinimo metu stebėtos trys 3D klasėje vestos pamokos. Taip pat nuolat vedamos anglų k. pamokos trijose „Robotel“ laboratorijose. Išorinio vertinimo metu stebėtos 4 šioje laboratorijoje vestos anglų k. pamokos. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatyta, kad net 84,2 proc. pamokų tikslingai ir įvairiapusiškai naudotos IKT, mokymasis virtualioje aplinkoje kaip stiprioji pamokos veikla išskirtas 23,8 proc. pamokų. Pastebėta, kad skaitmeninis turinys ir technologijos mokiniams suteikė galimybių patraukliau ir įvairiapusiškiau mokytis, optimaliau siekti ugdymo(si) tikslų ir tai vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

7. Tobulėjimą skatinanti lyderystė (4.1.2. – 4 lygis).

Progimnazijoje kryptingai skatinama ir palaikoma lyderystė. Mokykla pasižymi aktyviu mokytojų ir mokinių, tėvų, socialinių partnerių bendradarbiavimu, aukšta bendravimo kultūra, kai kiekvienas turi galimybę būti įvertintas už savo lyderystės gebėjimus. Beveik visi kalbinti mokytojai, tėvai, mokiniai kaip lyderį įvardijo direktorių, kurio iniciatyvos, konstruktyvi veikla, gebėjimas bendradarbiauti skatina mokyklos tobulėjimo procesus, sudaro sąlygas pasidalytajai lyderystei. Mokykloje įgyvendinamas progimnazijos bendruomenės narių sukurtas besimokančios organizacijos modelis: organizuojamos konferencijos progimnazijos ir respublikos mokytojams, bendradarbiaujama su Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo centru, sistemingai aptariami veiklos rezultatai, numatomos tobulinimo gairės. Metodinės tarybos narių teigimu, „dirbti mokyklai yra garbė ir atsakomybė“. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę, turi teigiamos įtakos mokyklos pažangai bei mokinių mokymosi pasiekimams ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

8. Veiksminga mokyklos savivalda (4.1.3. – 4 lygis).

Mokyklos savivalda vertinama labai gerai. Veiksmingai veikia tradicinės ir savitos savivaldos institucijos: Progimnazijos taryba, Mokinių taryba, Mokytojų taryba, Tėvų komitetas, Mamų klubas. Savivaldos atstovai renkami susirinkimuose balsavimo būdu. Progimnazijos tarybą sudaro septyni nariai: trys pedagogai, du tėvai, du mokiniai, tarybos pirmininkas – tėvų atstovas. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne tik kaip realiai veikianti, bet kaip aktyvi, iniciatyvi institucija. Mokinių tarybos nariai drąsiai reiškia savo nuomonę: kalbasi su mokyklos vadovais apie iškylančias problemas, pavyzdžiui, maistą valgykloje, stadiono būklę, pamokų tvarkaraštį. Antrus metus progimnazijoje veikia tėvų klubas „Nerealieji“. Progimnazijos tarybos narių teigimu, itin

populiarios tėvų organizuotos dviračių fiestos, ekskursijos. Visiems bendruomenės nariams labai patiko kalėdinis sveikinimas, kai visi progimnazijos mokiniai gavo dovanėles su užduotimis, mokytojai – megzta kojinaites. Aktyvi ir savita mokyklos savivaldos veikla keičia mokyklos gyvenimą, kuria pasitikėjimo visais bendruomenės nariais kultūrą, padeda įgyvendinti demokratinį mokyklos valdymą.

9. Atsakingas veikimas kartu (4.2.1. – 4 lygis).

Progimnazijos veiklos organizavimas grindžiamas komandiniu darbu. Visoms veikloms vykdyti suburiamos ilgalaikės ir trumpalaikės darbo grupės, kurios formuojamos atsižvelgiant į pedagogų kompetenciją arba savanorišką pasirinkimą. Darbo grupių sudėtis ir tikslai patvirtinami direktoriaus įsakymu. Komandinių tikslų siekiama vykdant nuoseklų procesą: atliekamas mokytojų įsivertinimas (IQES online platformoje), įsivertinimo grupė Mokytojų tarybai pateikia įsivertinimo rezultatų analizę ir išvadas, kurios svarstomos metodinėse grupėse ir teikiami siūlymai – priemonės pasirinktoms sritims tobulinti. Veikimo kartu ir kolegialaus mokymosi progimnazijoje pavyzdžiai yra ir projektinės veiklos, kuriose jungiamas mokytojų, mokinių ir tėvų kūrybiškumas bei ugdomi įvairūs jų gebėjimai. Siekiant visų mokyklos bendruomenės narių mokymosi galimybių įvairovės, sudarytos bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru, VšĮ „Tikra mokykla“, UAB „Optikos pasaulis“, UAB „Impuls LTU“, Vaikų jaunimo ir suaugusių užimtumo centru, Kauno jaunimo žiniasklaidos centru. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad veikimas kartu Šiaulių Dainų progimnazijoje savitas, kryptingas ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Vertintojai įsitikinę, kad šiuo aspektu sukaupta patirtimi progimnazija galėtų dalytis ne tik su Šiaulių regiono, bet ir su šalies ugdymo institucijomis.

10. Nuolatinis profesinis tobulėjimas (4.3.2.– 4 lygis).

Asmeninį profesinės veiklos tobulėjimą palaiko ir personalo mokymosi kultūra mokykloje. 2016 m. per metodines valandas skaityta 14 pranešimų apie mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymą pamokose. Progimnazijoje organizuotas atvirų pamokų ciklas „Kolega kolegai“, kiekvienos metodinės grupės mokytojai vedė 2 atviras pamokas, kuriose buvo praktiškai įgyvendinamos mokinių mokėjimo mokytis strategijos. Iš viso vesta 18 atvirų pamokų, iš jų – 2 Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklų mokytojams. Progimnazijos mokytojai (92 proc.) stebėjo vieni kitų pamokas, dalyvavo jų aptarime, dalijosi gerąja patirtimi su kolegomis skaitydami pranešimus metodinių grupių susirinkimuose, konferencijose, per metodines valandas, rengė metodinę mokomąją medžiagą. Tarptautiniame EuropeanSchoolnet MENTEP projekte „Technologijomis grįstos pedagogikos stiprinimas“ dalyvavo net 29 progimnazijos mokytojai. Mokyklos vadovai rūpinasi darbuotojų profesiniu tobulėjimu, sudaro sąlygas kelti kvalifikaciją, galimybę atestuotis, vykdo atestaciją Švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Visa tai leidžia daryti išvadą, kad Dainų progimnazijos pedagoginė bendruomenė yra reikli sau, nuosekliai mokosi pasinaudodama įvairiomis tobulinimosi galimybėmis savo mokykloje, informaciniais ir socialiniais kolegialaus mokymosi tinklais, dalyvaudama kursuose, seminaruose. Atsižvelgdami į nurodytus faktus išorės vertintojai konstatuoja, kad nuolatinis profesinis tobulėjimas yra stiprusis progimnazijos veiklos aspektas.

Dainų progimnaziją verta pagirti už savitą elektroninę mokinių asmeninės pažangos stebėseną (3.1.1. – 4 lygis). Mokykloje sukurta elektroninė asmeninės pažangos stebėseną. Klasės vadovai kiekvieną mėnesį su mokiniais vertina mokinių pažangą, aptaria, ar reikalinga pagalba. 2–8 klasių mokiniai mokslo metų pradžioje, o vėliau kiekvieną mėnesį pildo Mokinio asmeninės pažangos aprašą (MAP), kuriame fiksuoja visų mokomųjų dalykų pažymių vidurkius, įsivertina nuostatas, gebėjimus bei pastangas, du kartus per metus rašo mokymosi pažangos ir asmenybės raidos vykdymo refleksiją.

Tobulintini progimnazijos veiklos aspektai

1. Pasiekimų asmeniškumas pamokoje (1.2.1. – 3 lygis).

71,7 proc. stebėtų pamokų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai įvertinti gerai ir labai gerai. Tačiau 28,3 proc. pamokų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai vertinti patenkinamai ir

27 (23,9 proc.) pamokose išskirti kaip tobulintinas pamokos aspektas. Šiose pamokose mokinio pasiekimai nestebėti arba stebėti epizodiškai, nesusieti su uždaviniu, neaptarti su mokiniais. Vadovaujantis stebėtų pamokų protokolų analize darytina išvada, kad asmeninė kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai pamokoje yra tobulintinas progimnazijos veiklos aspektas. Tikėtina, kad dalis mokytojų pasidalinę patirtimi su kolegomis, tinkamai suformulavę pamokos uždavinį, numatę vertinimo kriterijus ir su jais supažindinę mokinius, taikydami įvairias formuojamojo vertinimo strategijas, nuolat informuodami apie pasiekimus ir daromą pažangą sudarys sąlygas mokiniams tinkamai įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą, kas skatins juos išmokti vis sudėtingesnių ir naujų dalykų, teiks augimo džiaugsmą.

2. Individualizavimas pamokoje (2.2.2. – 3 lygis).

Siekiant išsiaiškinti mokinių skirtybes atliekami mokymosi stilių tyrimai, kurių rezultatais remiantis teikiami siūlymai dėl mokymosi. Progimnazijoje gerai organizuotas kai kurių mokomųjų dalykų diferencijavimas: atsižvelgiant į mokinių poreikius diferencijuotai mokoma lietuvių, anglų kalbų ir matematikos, sudarant pagal tą pačią programą mokomų paralelių klasių mokinių grupes. Vertintojai kaip stiprųjį pamokos aspektą diferencijavimą fiksavo 13 pamokų, kuriuose skirtos diferencijuotos užduotys pagal gebėjimus, sudarytos sąlygos rinktis namų darbus. Tačiau 12 pamokų vertintojai rekomendavo mokytojams leisti patiems mokiniams rinktis užduotis, mokymosi būdus ar tempą, išsikelti ugdymosi tikslus. Individualizavimas pamokoje vertintojų išskirtas kaip tobulintinas aspektas. Tikėtina, kad veiklos, turinio ir mokymosi tempo parinkimas atskiriems mokiniams pagal poreikius ir gebėjimus, grįžtamojo ryšio strategijų taikymas siekiant išsiaiškinti individualizavimo poreikį, teikiama suasmeninta pagalba didintų mokinių pasitikėjimą savo jėgomis, atsakomybę už mokymosi rezultata, sudarytų sąlygas įvairių gebėjimų, o ypač gabiems mokiniams, patirti mokymosi sėkmę.

3. Savivaldumas mokantis (2.3.1. – 3 lygis).

Atsižvelgiant į progimnazijos mokinių amžių, stebėtose pamokose stebino tai, kad dauguma mokinių patys arba vadovaujami mokytojo susirado reikiamą informaciją, kėlė hipotezes, mokyti ir gebėjo pateikti įžvalgų. 79,6 proc. pamokų mokiniai mokyti įsivertinti savo indėlį į mokymosi sėkmę – savo dalyvavimą mokymesi, įgytas naujas žinias, metodų veiksmingumą. Esant poreikiui, dėl vaikų mokymosi rezultatų pagerinimo individualiai konsultuojami mokinių tėvai, o mokiniai nukreipiami konsultuotis pas mokytojus dalykininkus arba pagalbos mokiniui specialistus. Ši veiksminga sistema padeda mokiniams mokyti stebėti ir planuoti savo mokymosi pažangą bei tobulinti asmenines ir socialines kompetencijas. Tačiau išorės vertintojų vizito metu 20,4 proc. stebėtų pamokų savivaldaus mokymosi atvejų nefiksuota, o 6,2 proc. pamokų šis mokymosi aspektas buvo įvardytas kaip tobulintinas. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad savivaldumas mokantis yra tobulintinas mokyklos aspektas. Išorės vertintojai įsitikinę, kad mokykla ir toliau pamokose bei kitose veiklose įvairiomis priemonėmis kryptingai ugdydama mokymosi mokyti bei reflektavimo kompetencijas suformuos atsakingą mokinių požiūrį į savo pačių kuriamą ateitį.

4. Mokymosi konstruktyvumas (2.3.1. – 3 lygis).

15 proc. stebėtų pamokų konstruktyvus mokymasis išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas: mokiniai mokyti paaiškinti savo mąstymą, vizualizuoti savo mintis, skatinti pademonstruoti savo įgūdžius, įgytas žinias taikyti naujame kontekste, susieti su jau turimomis žiniomis ar gyvenimiška patirtimi. 31,9 proc. vertintojų stebėtų pamokų mokiniai pasinaudojo ir neformaliojo švietimo užsiėmimų metu įgytomis žiniomis bei įgūdžiais ir atvirakščiai – pamokų metu įgytos žinios praktiškai taikytos būrelių užsiėmimuose ar konsultacijose. Tačiau 20,4 proc. pamokų minėti mokinių konstruktyvaus mokymosi elementai buvo fragmentiški, trūko nuoseklumo. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad konstruktyvus mokymasis yra tobulintinas mokyklos aspektas. Mokydamiesi patys ar vadovaujant mokytojui kurti savo naujas žinias ir įgyti gebėjimus bei susiedami pamokose gautą informaciją su savarankiškai (šeimoje, perskaitytą knygoje, surastą internete ir t.t.) įgyta, mokiniai dar labiau tobulintų mokymosi, pažinimo ir asmeninės pažangos vertinimo kompetencijas.

5. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys (2.4.1. – 3 lygis).

Nors progimnazijoje sukurta savita asmeninės pažangos fiksavimo sistema, tačiau pamokose ne visada sudarytos sąlygos veiksmingam, pažangą skatinančiam grįžtamajam ryšiui. Dalyje (28,3 proc.) pamokų fiksuota, jog mokytojai, vertindami mokinių pasiekimus, pastangas, vartojo tik skatinamuosius žodžius („šaunu“, „gerai“, „teisingai“, „puiku“ ir pan.), kurie mokiniams sudarė sąlygas gerai jaustis, tačiau ne visuomet suteikė pakankamos grįžtamosios, atsakingam mokymuisi naudingos informacijos. Tikrinant išmokimą pasitaikė atvejų, kai mokiniams užduoti objektyvaus grįžtamojo ryšio neteikiantys klausimai: „Ar viskas buvo aišku? Ar visi supratot?“, o apibendrinant pamoką, ne visada pateikta pagrįsta vertinimo informacija apie individualius kiekvieno mokinio ar mokinių grupės pasiekimus. Išorės vertintojai daro išvadą, kad pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Jei pamokose būtų tinkamai išnaudojami formalaus ir neformalaus vertinimo būdai, prieš vertinimą mokiniams būtų pateikti aiškūs ir konkretūs vertinimo kriterijai, grįžtamoji informacija apie pažangą ir pasiekimus būtų teikiama kiekvienoje pamokoje, tikėtina, tai turėtų teigiamos įtakos mokinių pasiekimams, o mokytojui teiktų veiksmingą informaciją toliau planuojant ugdomąjį procesą, tinkamai pasirenkant mokymo strategijas.